

Miljø & Biodiversitet
J.nr. 18-1261-000006
Den 27. juli 2018

Høringsnotat – Bekendtgørelse om krav om etablering af målrettede efterafgrøder i planperioden 2018/2019

Udkast af 22. juni 2018 til bekendtgørelse om krav om etablering af målrettede efterafgrøder i planperioden 2018/2019, bekendtgørelse om afgrænsning af ID15-områder samt bekendtgørelse om udskydelse af indsatsbehov for den målrettede efterafgrødeordning i 2018 har været i høring med høringsfrist den 6. juli 2018.

Der er modtaget høringssvar fra:

- Landbrug & Fødevarer, jf. pkt. 1
- Bæredygtigt Landbrug, jf. pkt. 2

Høringssvar	Opfølgning
1. Landbrug & Fødevarer	
1.1 Efter at landmænd i hele landet har budt ind på at opfylde kravet om målrettede efterafgrøder udestår nu kun udlæg af 3.000 ha ud af et beregnet behov på ca. 114.000 ha. L&F stiller sig derfor helt uforstående over for, at ministeriet vælger at aktivere så marginalt et krav; under 3 % af det totale behov. Det ville være fuldt muligt inden for lovens rammer at udskyde et så lille, resterende krav til næste år. Konsekvensen af at fastholde kravet bliver, at store ressourcer vil blive brugt på administration hos landmænd, konsulenter og myndigheder, mens der reelt ikke vil være nogen gevinst for miljøet. Det er helt enkelt meningsløst.	<i>Giver ikke anledning til ændringer</i> Overgangen til en mere målrettet regulering betyder, at der er nogle områder, hvor der er behov for en ekstra indsats for at sikre en tilstrækkelig beskyttelse af vandmiljøet. Analysen af effekten af de ansøgte frivillige målrettede efterafgrøder i 2018 viste, at der er 109 ID15-områder i Danmark, hvor der umiddelbart ikke er søgt nok målrettede efterafgrøder til at sikre en tilstrækkelig kvælstofreduktion. Miljø- og fødevareministerens beslutning om, at der skal udstedes et obligatorisk krav skaber større sikkerhed for, at den tilstrækkelige kvælstofreduktion bliver opnået.
1.2 Det er endvidere vigtigt at understrege, at det faglige grundlag særligt i forhold til grundvandsberegningerne er stærkt kritisabelt. Modelberegningerne på grundvand er ikke kalibreret med faktiske målinger, og dette bør gøres førend de	<i>Giver ikke anledning til ændringer</i> Det fastlagte indsatsbehov for grundvand til indfrielse i den målrettede efterafgrødeordning tager udgangspunkt i modelberegninger foretaget af GEUS

<p>bruges til at tvinge et eventuelt krav igennem med.</p>	<p>med Den Nationale Kvælstofmodel, som har sit op-hæng på faktiske målinger og er beskrevet i GEUS' rapport "Den Nationale Kvælstofmodel, Kvælstof-påvirkning af grundvand" fra 2016. Der er tale om et forskningsprojekt baseret på den bedste, tilgæn-gelige faglige viden om sammenhængen mellem landbrugets gødsning og belastningen af grund-vandsforekomsterne. Der er altid usikkerheder for-bundet med modelberegninger, men det er Miljø- og Fødevareministeriets opfattelse, at modellen ud-gør det bedst mulige faglige grundlag for at sikre gennemførelse af Fødevare- og landbrugspakken – og samtidigt undgå, at pakken medfører forringelse af grundvandet.</p>
<p>1.3 Kravet om målrettede efterafgrøder i 2017 tog ikke hensyn til, at kun lidt over halvdelen af den ekstra N-kvote fra Landbrugspakken blev an-vendt. Der blev altså reelt overkompenseret i 2017. Udledningen til recipienten kan foregå over så længe som op til 50 år, særligt hvis der er tale om grundvand.</p> <p>Det fremgår ikke af høringsmaterialet, om over-kompensationen i 2017 er taget i betragtning i opgørelsen af indsatsbehovet i 2018. Det frem-går heller ikke, om der ved beregning af efteraf-grødearealets størrelse er taget hensyn til, at landmændene heller ikke i 2018 må forventes at bruge den fulde kvælstofkvote. Dette er kardi-nalpunkter, der naturligvis skal medtages i be-regningerne. Hvor mange hektar færre efteraf-grøder ville der være behov for, hvis det reelle kvælstofforbrug i 2017 og det forventede i 2018 blev anvendt i beregningen?</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer</i></p> <p>I stedet for at udlægge efterafgrøder kan landmæn-dene vælge at få reduceret deres kvælstofkvote for planperioden 2018/2019 og dermed bidrage til at sikre effekten af ordningen. Dette vil ske automa-tisk.</p> <p>Ved beregning af hvor stor reduktionen af kvælstof-kvoten skal være, anvendes fastsatte omregnings-faktorer. Nedsættelse af kvælstofkvoten beregnes som omregningsfaktoren ganget med det antal ha efterafgrøder, som mangler i forhold til kravet.</p> <p>Nedsættelse af kvælstofkvoten for en bedrift sker ef-ter de samme regler, som gælder for de pligtige ef-terafgrøder. Kvoten bliver reduceret med 93 kg kvælstof pr. manglende hektar efterafgrøde, hvis man udbringer mindre organisk gødning end 80 kg N pr. hektar harmoniareal. Kvoten bliver reduceret med 150 kg kvælstof pr. manglende hektar efteraf-grøde hvis man udbringer organisk gødning sva-rende til 80 kg N eller mere pr. hektar harmoniareal (jf. gødskningsvejledningen for planperioden 2018/2019).</p>
<p>1.4 Usikkerheden i beregningen af efterafgrødearea-lets størrelse er endnu et punkt, der skal tages højde for, når størrelsesordenen af efterafgrøde-kravet fastlægges. Det fremgår ikke, at dette skulle være sket.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer</i></p> <p>Der er ved beregningerne anvendt afskæringskrite-rier således at ID15 områder med et beregnet rest-behov på under 5 ha eller under 1 pct. ikke er med-taget.</p>
<p>1.5</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer</i></p>

<p>Det økologiske areal er øget fra 2017 til 2018. Det fremgår ikke af høringsmaterialet, om dette har medført en korrektion i efterafgrødegrundarealet – og dermed i det samlede krav om målrettede efterafgrøder for de ikke-økologiske bedrifter. Eller om der nu blot er færre ha ikke-økologiske bedrifter, der skal dele den samme byrde. Der bør oplyses specifikt om eventuelle konsekvenser i de ID15-områder, hvor der skal udlægges målrettede efterafgrøder.</p>	<p>Den forventede udvikling i det økologiske areal indgår på hovedvandoplandsniveau i de indregnede baselineeffekter, og på denne skala er der således taget højde for, at udvikling i økologi bidrager til at begrænse indsatsbehovet. Økologerne er fritaget fra ordningen, da de ikke har fået adgang til en øget kvote. Der er derfor heller ikke regnet med et behov i forhold til økologiske bedrifter. Denne beregning er opgjort på hovedvandoplandsskala. Der kan derfor i teorien have været områder, hvor et øget økologisk areal kunne medføre, at det endelige indsatsbehov opgjort som procent af det ikke-økologiske efterafgrødegrundareal kunne være øget i forhold til det vejledende behov opgjort i efteråret 2017. Der er imidlertid ikke noget ID-15 område, der har fået et større behov.</p>
<p>1.6 Endelig finder L&F det yderst u hensigtsmæssigt, at samtlige landmænd skal undersøge, om de er omfattet af krav om obligatoriske efterafgrøder. Der bør gives direkte besked til de berørte landmænd i de relevante områder.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer</i></p> <p>Styrelsen har vurderet, at den hurtigste måde hvorpå landmænd kan få besked, om de er omfattet af et obligatorisk krav er, at udstede et kort over områder med et krav.</p> <p>Styrelsen har derudover ikke mulighed for at vide, præcist hvem der vil være omfattet af et obligatorisk krav, da dette afhænger af bedriftens efterafgrødegrundareal i planperioden 2018/2019. Ved udsendelse af et brev risikerer styrelsen derfor at sende breve til landmænd, som reelt set ikke er omfattet af et krav.</p> <p>Derfor ville et brev i sig selv ikke betyde, at landmændene kunne undgå at skulle beregne deres krav og tage stilling til, om der skal udlægges flere målrettede efterafgrøder.</p>
<p>1.7 Vedr. § 2 stk. 1: Der stilles krav om en efterfølgende forårsetableret afgrøde.</p> <p>Der bør her alene være krav om, at der etableres en afgrøde efter den målrettede efterafgrøde, så det f.eks. bliver muligt at etablere en sent sået vintersæd efter destruktionsfristen 20. oktober.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer</i></p> <p>Reglerne for målrettede efterafgrøder følger på dette punkt reglerne for de pligtige efterafgrøder.</p> <p>Kravet om efterfølgende forårsetableret afgrøde skal sikre et tilstrækkelig optag af kvælstof fra efterafgrøderne efter destruktionsfristen. Dog vil punktet indgå i arbejdet med den næste plantedækkebekendtgørelse.</p>
<p>1.8</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer</i></p>

<p>Vedr. § 6 stk. 1: Det er meget omstændeligt, at der stilles krav om, at den enkelte landmand skal ansøge om reduktion af arealet med krav om målrettede efterafgrøder, hvis det samlede efterafgrødekrav overstiger 20 pct. af den samlede N-kvote.</p> <p>Der bør stilles en funktion til rådighed for landmanden, der automatisk beregner, om 20 procent-grænsen er overskredet.</p>	<p>Det fremgår af loven, at den enkelte landmand skal ansøge om reduktion af arealet med krav om målrettede efterafgrøder.</p> <p>Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at stille en funktion til rådighed, der automatisk beregner, om 20-procent grænsen er overskredet.</p>
<p>1.9 Vedr. § 6 stk. 2: Punktet forstås således, at reduktionen af efterafgrødekravet til 20 pct. kun tillades, hvis den manglende indsats kan udskydes til næste år.</p> <p>Det bør altid være muligt at få reduceret efterafgrødekravet til 20 pct., da en større procentdel kan være problematisk at opfylde i praksis.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer</i></p> <p>Landbrugsstyrelsen vurderer, at meget få landmænd i år vil være omfattet af et obligatorisk krav, der er større end 20 pct. Der vil derfor i praksis ikke være et problem i år at godkende eventuelle ansøgninger om reduktionen af efterafgrødekravet.</p>
<p>1.10 Vedr. § 6 stk. 3: Der stilles krav om, at ansøgning om reduktion af efterafgrødekravet på bedrifter med krav over 20 pct. skal ske ved afkrydsning i skemaet "Gødningskvote og Efterafgrøder".</p> <p>Da langt hovedparten af de danske landmænd ikke bruger dette skema til beregning af deres gødningskvote, men anvender eksternt beregningsprogram, så bør der ikke stilles krav om anvendelse af dette skema til ansøgning. Reduktionen kunne mest praktisk ske automatisk ved krav over 20 pct. Alternativt kunne ansøgningen ordnes ved afkrydsning i gødningsregnskabet.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer</i></p> <p>For at reduktionen kan blive beregnet automatisk, er det en nødvendighed, at kvoten bliver beregnet i skemaet Gødningskvote- og efterafgrøder. Hermed bliver reduktionen også med det samme regnet ind i opgørelsen af efterafgrøder.</p>
<p>2. Bæredygtigt Landbrug</p>	
<p>2.1 Bæredygtigt landbrug er meget imod, at der indføres obligatoriske krav om målrettede efterafgrøder. Et obligatorisk krav kræver en mere dybdegående dokumentation for, at indgrebet er nødvendigt, end der indtil nu er lagt frem. Hvis der ikke er en klar dokumentation for nødvendigheden af et obligatorisk krav, og indgrebet desuden foretages uden kompensation, er der tale om ekspropriation i strid med ejendomsrettens ukrænkelighed, jf. bl.a. Grundlovens § 73.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer</i></p> <p>Krav om etablering af obligatoriske målrettede efterafgrøder i særlige områder vil i almindelighed kunne indføres som erstatningsfri regulering.</p>

<p>2.2</p> <p>Overordnet set mener vi, at ordningen med de målrettede efterafgrøder er gjort unødvendigt bureaukratisk og uigennemskuelig. Grundvandet er i en god tilstand, og der har siden VMP I været en positiv nedadgående tendens for eksempelvis nitratkoncentrationen i den del af grundvandet, hvor der måles nitrat.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer</i></p> <p>Ved lanceringen af Fødevarer- og landbrugspakken blev det gjort klart, at den større gødningskvote ville blive efterfulgt af nogle kompenserende miljøkrav. Selv mindre stigninger i nuværende udledning til kystvande og grundvand kan medføre overtrædelse af vandrammedirektivets ikke-forringelsesprincip. Dertil kommer, at der ikke er målopfyldelse i alle grundvandsforekomster eller kystvande, og der fortsat er identificeret et reduktionsbehov for kvælstoftilførslen. Derfor er det nødvendigt at iværksætte indsatser for at håndtere den merudledning, der følger af lempelserne i Fødevarer- og Landbrugspakken.</p>
<p>2.3</p> <p>Med Landbrugspakken blev det stillet os i udsigt, at der ville ske et paradigmeskifte i reguleringen af landbruget, men i stedet kommer der flere og flere modelberegnedes tiltag, der gør reguleringen af dansk landbrug endnu mere bureaukratisk og uigennemskuelig.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer</i></p> <p>Efter aftalen om Fødevarer- og Landbrugspakken er der sket et skifte fra brugen af generelle normer til de målrettede ordninger. Den målrettede regulering er en udvikling som sættes i værk fra 2019. Det forventes at den målrettede regulering i de kommende år vil blive yderligere udviklet i takt med bl.a. ny viden og målinger samt introduktion af nye virkemidler. Det er hensigten, at den målrettede regulering på længere sigt skal være mere differentieret og kunne basere sig på målinger i højere grad end det er muligt i dag.</p> <p>Data fra målinger, særligt NOVANA-målinger, er allerede en vigtig del af modelberegningerne. Den model som bl.a. GEUS bruger (Den Nationale Kvælstofmodel) er kalibreret ift. målinger. Se desuden svar i punkt 2.4.</p>
<p>2.4</p> <p>Som vi ser det, betyder en målrettet regulering, at der foretages målinger og der reguleres på baggrund af faktisk viden og ikke modelberegnedes indsatser. Det er flere gange påvist, at modellerne der anvendes, ikke afspejler den virkelighed, der er derude, når der foretages faktiske målinger i modelområdet. Vi er derfor skeptiske, når der udstedes ordninger, som med de målrettede efterafgrøder, der er baseret på skrivebordsudregninger. Det er ikke holdbart at finde og løse teoretiske udfordringer i vandmiljøet</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer</i></p> <p>For at sikre, at lempelserne i af kvælstofreguleringen i Fødevarer- og landbrugspakken ikke resulterer i forringelse af vandmiljøet, er det nødvendigt at beregne merudledningen af kvælstof til kystvande og grundvandet, og iværksætte kompenserende foranstaltninger for denne merudledning.</p> <p>Miljø- og Fødevarerministeriet har - bl.a. på baggrund af faglige projekter udført af forskere - foreta-</p>

<p>igennem modelberegninger, hvor tesen fortsat ikke kan bekræftes ude i virkeligheden.</p>	<p>get en undersøgelse af merudledningen til kystvande og grundvande, som er baseret på den bedste tilgængelige faglige viden om sammenhængen mellem øget gødskning og belastningen af kystvande og grundvande.</p> <p>Som opfølgning på aftale om Fødevarer- og landbruspakken er der desuden etableret ca. 200 nye målestationer, der opgør udledningen af kvælstof og fosfor på en mere differentieret skala og med udvidelse af det målte opland. Stationerne driftes i perioden 2017-2019. Resultaterne derfra kan anvendes til kalibrering ved at sammenholde den målte udledning med den modellerede transport og omsætning, og dermed nedbringe usikkerheden.</p> <p>På baggrund af resultaterne forberedes en opdatering af modellen for umålt opland i 2017-2018. Resultatet af den opdaterede model vil også kunne anvendes til at nedbringe usikkerheden.</p> <p>I medfør af den udfordringsret erhvervet fik med Fødevarer- og Landbrugspakken på delvandoplandsniveau, kan målinger foranstalles udført og finansieret af f.eks. organisationer eller lodsejere med interesse heri under forudsætning af, at prøvetagning, analyse og datahåndtering følger de tekniske anvisninger og prøver analyseres på akkrediterede laboratorier.</p> <p>Derfor er der skabt rum for at reguleringen fremover i højere grad kan basere sig på flere målinger.</p> <p>Der er altid usikkerheder forbundet med modelberegninger, men Miljø- og fødevareministeriet mener, at det er det bedst mulige faglige grundlag for at sikre gennemførelse af Fødevarer- og Landbrugspakken.</p>
<p>2.5 Bæredygtigt Landbrug har i tidligere høringer gjort opmærksom på, at et krav om obligatoriske efterafgrøder, selvfølgelig bør kunne opfyldes med et eventuelt overskud af efterafgrøder i den situation, at en bedrift ønsker at opfylde MFO-kravet udelukkende med efterafgrøder. I den situation har bedriften et overskud af efterafgrøder, fordi kravet til pligtige efterafgrøder er mindre end kravet til MFO-efterafgrøder, hvis MFO-</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer</i></p> <p>Arealer med efterafgrøder, der skal indgå i opfyldelsen af et eventuelt obligatorisk krav, kan ikke samtidig indgå i opfyldelsen af krav om udlæg af miljøfokusområder.</p>

<p>kravet ønskes opfyldt udelukkende af efterafgrøder. Dette overskud bør kunne tælle med i opgørelsen af de obligatoriske målrettede efterafgrøder, særligt hvis MFO-efterafgrøderne anlægges indenfor et ID15-område, hvor det vurderes, at behovet for efterafgrøder ikke er opfyldt ved de frivillige efterafgrøder.</p>	<p>Hvis målrettede efterafgrøder samtidig kan anvendes som MFO-efterafgrøder, vil MFO kravet ikke bidrage med den kvælstofeffekt, der er kalkuleret med i Fødevarer- og landbrugspakken.</p>
<p>2.6</p> <p>Til dette skal det også gentages, såfremt en bedrift bliver trukket i gødningskvote på grund af manglende efterafgrøder i et bestemt ID15-område, betyder det ikke nødvendigvis at det netop er i det pågældende ID15-område, der bliver sparet på gødningen. Det virker derfor helt ulogisk at et obligatorisk krav ikke kan opfyldes ved at etablere efterafgrøder et andet sted, end netop indenfor ID15-området. Hvis styrelsen er af den opfattelse, at det er bydende nødvendigt, at have en reduceret gødningsmængde i ID15-områder, bør det jo netop være indenfor det areal, at et eventuelt træk i gødningskvoten bør ligge.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer</i></p> <p>Grundlaget for den målrettede regulering er, at virkemidlerne, herunder efterafgrøder, skal udlægges i de områder, hvor der er et indsatsbehov. Dette gælder også et evt. obligatorisk krav.</p> <p>Da kvælstofkvoten opgøres på bedriftsniveau er Landbrugsstyrelsen bekendt med, at det faktiske mindre forbrug af gødning, som følger af en kvotereduktion kan være placeret i et andet ID15-område, end der, hvor der er udstedt et obligatorisk krav. Hvis det skulle sikres, at kvotereduktionen sker i et specifikt ID15-område, vil det kræve oplysninger om gødningsforbruget på markniveau. Landbrugsstyrelsen vurderer, at tilvejebringelsen af oplysninger om gødningsforbrug på markniveau, vil pålægge den enkelte landmand uforholdsmæssige store byrder ift. problemstillingens omfang.</p> <p>Der er i stedet taget højde for situationen i beregningen af indsatsbehovet.</p>
<p>2.7</p> <p>Tidligere har begrundelsen været, at MFO-efterafgrøder og frivillige efterafgrøder ikke kan puljes, fordi der i så fald ville være tale om dobbeltkompensation. Når vi taler om obligatoriske målrettede efterafgrøder uden kompensation kan der i sagens natur ikke være tale om dobbeltkompensation. Efter vi igennem tiden har spurgt ind til denne påståede dobbeltkompensation har styrelsen nu bragt en anden begrundelse i "Notat om høringssvar fra ekstern høring", vedr. J.nr 17-8097-000056.</p> <p>Begrundelsen er nu:</p> <p>"[...]Da der skal sikres en miljøeffekt af de målrettede efterafgrøder er der ikke mulighed for at</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer</i></p> <p>I Fødevarer- og landbrugspakken er der kalkuleret med den kvælstofeffekt, der leveres ved etableringen af efterafgrøder til opfyldelse af MFO.</p> <p>Hvis målrettede efterafgrøder samtidig kan anvendes som MFO-efterafgrøder, vil MFO kravet ikke bidrage med den kvælstofeffekt, der er kalkuleret med i Fødevarer- og Landbrugspakken.</p> <p>Se desuden svar i punkt 2.5 og 2.6.</p>

<p>kombinere med andre efterafgrødeordninger[...]"</p> <p>Dette virker selvmodsigende, når et træk i gødningskvoten netop ikke sikrer en miljøeffekt i netop det ID15-område, hvor det har været vurderet, at der skulle udlægges målrettede efterafgrøder. Etablering af efterafgrøder på et andet areal udenfor ID15-området vil således give mindst samme effekt som et træk i gødningskvoten.</p> <p>Når MFO går ud på at sikre biodiversiteten, bør efterafgrøder – uanset hvilken ordning de etableres efter – kunne tælles med i opgørelsen over de 5 % MFO-arealer, der kræves på en bedrift. På de bedrifter hvor man vælger at opfylde hele MFO kravet med efterafgrøder, er der et overskud af MFO efterafgrøder i forhold til de pligtige efterafgrøder, dette overskud bør kunne medregnes som obligatoriske målrettede efterafgrøder. Til støtte for dette er det netop sådan, det er tilfældet med de ekstra efterafgrøder som følge af omlægningen af husdyrgodkendelsen. De bliver ligesom de målrettede obligatoriske efterafgrøder krævet for at undgå forringelser som følge af lempelser i de enkelte bedrifters arealgodkendelser under husdyrloven. Omvendt mener vi også de målrettede efterafgrøder generelt bør kunne tælles med i opgørelsen over MFO-arealer.</p> <p>Et eventuelt obligatorisk krav bør således kunne puljes med andre ordninger for efterafgrøder, så et overskud af f.eks. MFO-efterafgrøder kan tælle med som obligatoriske målrettede efterafgrøder, der netop ikke bliver kompenseret, også selvom de overskydende efterafgrøder ikke ligger indenfor det ID15-område, der ud fra beregningerne mangler efterafgrøder i. Det vil under alle omstændigheder give det samme resultat, som hvis den samlede gødningskvote for en bedrift bliver nedsat som følge af manglende opfyldelse af kravet om målrettede efterafgrøder.</p>	
Kommentarer vedrørende den internationale evaluering af kvælstofmodeller	
2.8	<i>Giver ikke anledning til ændringer</i>

<p>Den internationale kvælstofevaluering er tydelig i sit sprog. Helt overordnet viser forskerevalueringen, at man ikke kan fokusere på enkelte stressfaktorer (fx begrænsning af N). Man bør derimod inddrage mange stressfaktorer (N, P, forholdet mellem N og P, vandstrømning, temperatur, saltindhold, m.v.).</p>	<p>Miljø- og Fødevareministeriet finder generelt, at der er videnskabelig begrundelse for kvælstofindsatsen i Vandområdeplanerne 2015-2021, hvilket en evaluering gennemført i efteråret 2017 af et internationalt ekspertpanel bakker op om.</p>
<p>2.9 Ifølge forskerevalueringen bygger en del af N-begrænsningerne i vandområdeplanerne på en tænkt sammenhæng mellem lysdæmpning og N-begrænsninger (som et udtryk for klorofyl a koncentrationen). Forskerevalueringen konkluderer dog, at sammenhængen er videnskabeligt forkert og lysdæmpning herudover ikke er interkalibreret. Det fagligt og juridisk korrekte er at bruge klorofyl a, der er interkalibreret. Ålegræs bruges i vandplanerne som indikatorart. Evalueringen anbefaler at bruge hele artsfamilien, som ålegræs er en del af som indikatorart. Havde man gjort det, så ville man (formentlig) allerede have opnået målopfyldelse en række steder.</p>	<p>Om baggrunden for vandområdeplanernes opførelse af indsatsbehovet for reduktion af udledning af kvælstof til kystvandene kan følgende resumeres:</p> <p>Af vandområdeplanerne fremgår, at en række kystvande endnu ikke lever op til miljømålene. Der er redegjort for, at tilstanden i kystvande er påvirket af flere presfaktorer, herunder tilførsler af næringsstoffer m.v. Analyser viser, at der samlet set er behov for yderligere reduktion af kvælstoftilførslen til kystvande, såfremt der skal opnås god tilstand i disse. På den baggrund fokuserer indsatsen i vandområdeplanerne for at bringe kystvandene i god tilstand på at nedbringe kvælstoftilførslen til kystvandene.</p>
<p>2.10 Ifølge evalueringen er der en række steder, hvor selv 100 % reduktion af landbaseret N, ifølge modellerne ikke vil resultere i opnåelse af god økologisk tilstand. De danske forskere kan ifølge evalueringen ikke forklare dette fænomen. Denne åbenlyse mangel ved modellen taler for sig selv. Modellen viser sig direkte at være forkert og uanvendelig.</p>	<p>Vandområdeplanerne forholder sig ikke alene til kvælstof som presfaktor. Miljøstyrelsen har således som grundlag for vandområdeplan 2015-2021 (VP2) fået foretaget flere udredninger med det formål at vurdere effekten af en række andre presfaktorer som fosfor, fiskeri, fysiske anlæg (sluser og dæmninger), klapning, råstofindvinding og sejlads på opnåelse af god økologisk tilstand. Også påvirkninger fra miljøfarlige forurenende stoffer indgår i vandområdeplanerne. Vandområdeplanernes tilstandsvurderinger og beregnede indsatsbehov er baseret på målinger og viden om økologiske og fysisk-kemiske forhold i det marine miljø. For flere af disse andre presfaktorer tager forvaltningen allerede i dag hensyn til det marine miljø, og der er i uddybende baggrundsrapporter, udarbejdet til vandområdeplanerne, redegjort for betydningen af disse presfaktorer. Disse baggrundsrapporter er offentliggjort samtidig med vandområdeplanerne (se Miljøstyrelsens hjemmeside).</p>
<p>2.11 God økologisk tilstand bør vurderes om sommeren. Der er der måske ikke så meget nyt, men det bekræftes af evalueringen. Alligevel bygger vandplanerne på årsgennemsnit i N-tilførsel og ikke sæsonudsving. Der er markant mere N i vinterhalvåret fra landbruget sammenlignet med sommeren. Denne præmis er afgørende for at fastlægge MAI (Maximum Allowable Input).</p>	
<p>2.12 Fosfor inddrages helt utilstrækkeligt i modellerne, fremgår det ligeledes af forskerevalueringen. Forskerevalueringen slår fast, at fokus på både N og P vil øge fleksibiliteten og føre til</p>	<p>Der indhentes forskningsbaseret viden om andre presfaktorer end næringsstoffer, som kan påvirke kystvandenes miljøtilstand, med henblik på at effekten af disse presfaktorer kan inddrages i vandområdeplanerne.</p>

<p>mere omkostningseffektiv styring af næringsreduktion på disse områder. I den forbindelse fremhæves det i evalueringen, at den statistiske model maskerer fosfors betydning.</p>	
<p>2.13</p> <p>Med denne forskerevaluering in mente, kan modellerne altså ikke danne baggrund for en regulering, der er så indgribende, som de obligatoriske målrettede efterafgrøder er. Især når de obligatoriske målrettede efterafgrøder bliver påtvungen og skal etableres uden compensation.</p>	<p>Det internationale ekspertpanel afsluttede i oktober 2017 en evaluering af de marine kvælstofmodeller, som er blevet anvendt som en del af det faglige grundlag for vandområdeplanerne 2015-2021. Fra evalueringsrapporten fremgår af konklusionen, afsnit 10, bl.a. følgende (uddrag om kvælstofindsatsbehovet):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Panelet bakker op om, at der er fokus på at reducere kvælstofudledningen fra diffuse kilder. • De beregnede indsatsbehov er baseret på solid videnskabelig evidens og modeltilgange på et generelt højt niveau, og panelet finder det positivt at der kun er anvendt ”ekspertvurderinger” i meget begrænset omfang. • Det beregnede landsgennemsnitlige indsatsbehov forekommer at være et robust mål for hvad der er nødvendigt og stemmer godt overens med uafhængigt beregnede indsatser i lignende områder. • De opgjorte indsatsbehov vurderes at være nødvendige, men er ikke nødvendigvis tilstrækkelige.
<p>2.14</p> <p>Kravet om 2750 ha ekstra obligatoriske efterafgrøder er at gå i ekstremt små sko og naturvidenskabeligt giver det ingen mening. Men nu skal der sidde embedsmænd og skrive bekendtgørelser, og så skal der sidde nogle mennesker, som skal finde ud af, hvem der skal have de her efterafgrøder, hvor giver de mest effekt og så videre. Til sidst skal den enkelte landmand ændre sine markplaner og indberetninger. Det er et kæmpestort apparat at sætte i gang for 2750 ha efterafgrøder. Når vi så får en henvendelse fra et medlem, der skal etablere 0,01 ha efterafgrøder bekræfter det bare, hvor absurd hele denne efterafgrødeordning er. Det er ikke ligefrem i tråd med den afbureaukratisering, som man ellers kører med.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til ændringer</i></p> <p>Overgangen til en mere målrettet regulering betyder, at der er nogle områder, hvor der er behov for en ekstra indsats for at sikre en tilstrækkelig beskyttelsen af vandmiljøet.</p> <p>Analysen af effekten af de ansøgte frivillige målrettede efterafgrøder i 2018 viste, at der er 109 ID15-områder i Danmark, hvor der ikke umiddelbart er søgt nok målrettede efterafgrøder til at sikre en tilstrækkelig kvælstofreduktion. Miljø- og fødevareministerens beslutning om, at der skal udstedes et obligatorisk krav skaber større sikkerhed for, at den tilstrækkelige kvælstofreduktion bliver opnået.</p> <p>Af hensyn til en mere enkel administration, er der fastsat afskæringskriterier for, hvor små indsatser, der udmeldes krav om etablering af målrettede efterafgrøder. Afgrænsningskriterierne er fastsat således, at der ikke udmeldes et krav om etablering af efterafgrøder, hvis restindsatsen i et ID15-område</p>

	<p>er mindre end 5 ha efterafgrøder, eller hvis restindsatsen i et ID15 område er mindre end 1 pct. af områdets efterafgrødegrundareal for 2018.</p> <p>Såfremt landmænd ikke ønsker at udlægge efterafgrøder, eksempelvis som følge af at kravet er minimalt, kan de i stedet vælge at få reduceret kvælstofkvoten for planperioden 2018/2019.</p>
--	---